

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Przegląd programu »Small Business Act« dla Europy”

COM(2011) 78 wersja ostateczna

(2011/C 376/09)

Sprawozdawca: **Ronny LANNOO**

Dnia 23 lutego 2011 r. Komisja, działając na podstawie art. 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie

komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Przegląd programu »Small Business Act« dla Europy”

COM (2011) 78 wersja ostateczna.

Sekcja Jednolitego Rynku, Produkcji i Konsumpcji, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię dnia 30 sierpnia 2011 r.

Na 474. sesji plenarnej w dniach 21–22 września 2011 r. (posiedzenie z 21 września) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny stosunkiem głosów 155 do 3 – 11 osób wstrzymało się od głosu – przyjął następującą opinię:

1. Wnioski i zalecenia

1.1 EKES wyraża zadowolenie z faktu, że wiele zaproponowanych przez niego środków zostało uwzględnionych w zmienionym programie „Small Business Act” (SBA). Przyznaje, że od kilku lat mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa⁽¹⁾ są w większym stopniu uwzględniane w dokumentach opracowywanych przez UE. Ma również świadomość poparcia udzielanego przez Parlament Europejski i państwa członkowskie na rzecz bardziej efektywnego uwzględniania potrzeb tych przedsiębiorstw. Program SBA stanowi znaczący przełom w mentalności europejskiej, jako że stawia na rozwój partnerskiego sprawowania rządów z udziałem władz publicznych, społeczności lokalnych, partnerów gospodarczych i społecznych oraz organizacji przedstawicielskich MŚP i mikroprzedsiębiorstw.

1.2 Zmieniony program SBA dla Europy jest nowym ważnym etapem ku politycznemu uznaniu MŚP, a zwłaszcza mikroprzedsiębiorstw. EKES przede wszystkim zachęca Komisję, Parlament i Radę oraz państwa członkowskie i regiony do umieszczenia podstawowej zasady programu „najpierw myśl na małą skalę” w centrum decyzji podejmowanych na szczeblu europejskim, krajowym i samorządowym. Zaleca również państwom członkowskim i regionom przyjęcie tej zasady jako podstawy prowadzonej przez nie polityki na rzecz MŚP oraz polityki gospodarczej i przemysłowej. Uważa ponadto, że program SBA powinien przybrać bardziej zobowiązującą formę, zwłaszcza wobec instytucji UE.

1.3 Zmieniony program SBA potwierdza rosnące znaczenie małych i średnich przedsiębiorstw. Niemniej jednak poziom wdrożenia tego programu i jego zasady „najpierw myśl na małą skalę” jest różny w różnych państwach członkowskich, a w niektórych program wręcz nie jest realizowany. To samo dotyczy wspólnotowych ram procesu prawodawczego i decyzyjnego.

1.4 Zdaniem EKES-u powołanie krajowych przedstawicieli do spraw MŚP powinno pomóc państwom członkowskim w realizacji programu SBA. Komitet zaleca również powołanie takich przedstawicieli na poziomie regionów.

1.5 EKES wyraża zadowolenie z proponowanego projektu wieloletnich ram finansowych zmierzającego do tego, by utworzyć program „Konkurencyjność MŚP” oraz z proponowanych środków na rzecz MŚP w najważniejszych programach po roku 2013. Stwierdza jednak, że Komisja, a zwłaszcza DG ds. Przedsiębiorstw, nie dysponuje zasobami ludzkimi wystarczającymi do skutecznego zastosowania programu SBA. Zwraca się do instytucji europejskich o przyjęcie programu „Konkurencyjność MŚP” ze szczególnym nastawieniem na małe przedsiębiorstwa i mikroprzedsiębiorstwa oraz zachęca je do przeznaczenia na to koniecznych zasobów ludzkich i finansowych.

1.6 Należy teraz przejść do etapu „najpierw działaj na małą skalę”. Program SBA nie odniesie planowanego sukcesu, jeśli nie zostanie wdrożone prawdziwe **partnerskie wielopodmiotowe i wielopoziomowe zarządzanie**. Należy zapewnić włączenie partnerów gospodarczych i społecznych oraz wszystkich reprezentatywnych podmiotów publicznych i prywatnych od samego początku w refleksje polityczne i proces prawodawczy. EKES apeluje zatem o to, by organizacje reprezentujące różne kategorie MŚP faktycznie uczestniczyły w procesie prawodawczym i decyzyjnym na wszystkich poziomach.

1.7 EKES apeluje ponadto do Komisji o to, by bezzwłocznie podjęła konsultacje z europejskimi organizacjami reprezentującymi różne kategorie MŚP w celu ustalenia, które środki operacyjne należy przedsięwziąć w pierwszym rzędzie. Zdaniem Komitetu konieczne należy sprzyjać takim uzgodnieniom między władzami publicznymi oraz partnerami gospodarczymi i społecznymi w państwach członkowskich i regionach.

⁽¹⁾ Zalecenie Komisji 2003/361 w sprawie definicji MŚP, Dz.U. L 124/36 z 20.5.2003.

2. Uwagi ogólne

2.1 Wciąż zbyt ogólne podejście do rzeczywistej sytuacji MŚP

2.1.1 Hasło „*think small first*” tłumaczone jest zawsze jako „najpierw myśl na małą skalę”, a tymczasem 92 % przedsiębiorstw to mikroprzedsiębiorstwa, które działają na bardzo różnych rynkach. Stanowią one istotną grupę pracodawców i dlatego to do nich przede wszystkim powinny być skierowane program SBA i strategie polityczne UE. Niemniej jednak to właśnie mikroprzedsiębiorstwa napotykać najwięcej trudności w stosowaniu europejskich programów politycznych i środków prawnych, zasługują więc na większą uwagę oraz uproszczone, dostosowane do nich podejście.

2.1.2 Środki, które wynikną z programu SBA będą musiały uwzględniać realia małych przedsiębiorstw, takie jak wielofunkcyjność ich właścicieli, przekazywanie wiedzy fachowej i osadzenie w lokalnym otoczeniu. Trzeba też mieć na uwadze fakt, że dostosowując się do ogromnej liczby przepisów wspólnotowych, MŚP mają do dyspozycji bardzo ograniczoną liczbę osób, inaczej niż duże przedsiębiorstwa, które wśród swych własnych pracowników mają licznych specjalistów.

2.1.3 Przegląd programu SBA stanowi potwierdzenie tego, że należy uwzględniać realia różnych kategorii MŚP ze względu na ich rozmiary, właściwości i strukturę (produkcja, handel, wolne zawody itp.) oraz sposób ich działania w zależności od rynku. EKES uważa, że należy zwrócić szczególną uwagę na przedsiębiorstwa rodzinne i firmy jednoosobowe, zarówno na poziomie europejskim, jak i krajowym i regionalnym. Wzywa Komisję i państwa członkowskie do przyjęcia odpowiednio ukierunkowanych środków regulacyjnych, administracyjnych, podatkowych i szkoleniowych.

2.1.4 Niemniej jednak, jako że analizy oddziaływania skierowane są obecnie ogólnie na MŚP, trudno uzyskać precyzyjne informacje dotyczące skutków, ograniczeń i korzyści związanych z polityką i programami UE w odniesieniu do poszczególnych kategorii MŚP. Aby zaradzić tym brakom, we wszystkich programach UE priorytetem powinno stać się sporządzanie analiz oddziaływania nakierowanych na różne kategorie przedsiębiorstw.

2.1.5 Strategie polityczne i programy europejskie oraz działania przewidziane w programie SBA powinny wspierać rozwój konkurencyjności wszystkich przedsiębiorstw, nie tylko tych o dużym potencjale. Należy również pomagać 95 % grupie małych przedsiębiorstw i mikroprzedsiębiorstw działających na rynkach lokalnych, które bez względu na swoje rozmiary również oferują duże możliwości rozwoju i tworzenia nowych miejsc pracy, w swojej skali. Niemniej obecne metody statystyczne oparte na poziomie obrotów stanowią zagrożenie dla roli społecznej i kulturalnej tych małych przedsiębiorstw, zwłaszcza na poziomie regionalnym i lokalnym. Komitet wzywa Komisję, by uwzględniła ten fakt w swoich analizach i aby opracowała odpowiednie potrzebne wskaźniki.

2.1.6 Komitet wyraża zadowolenie, że program SBA powołuje się na międzynarodowy wymiar MŚP. Niemniej jednak

podkreśla, że dla większości małych przedsiębiorstw wchodzenie na arenę międzynarodową jest najczęściej wynikiem ich rozwoju, a nie celem samym w sobie. Unia Europejska powinna bardziej aktywnie towarzyszyć im w tych działaniach, wspierając inicjatywy w państwach członkowskich i ponownie uruchamiając programy współpracy Interprise.

2.2 Czy główne kierunki polityki UE faktycznie uwzględniają SBA?

2.2.1 Mimo odniesień zawartych w szczegółowych dokumentach, takich jak strategia „Europa 2020” i jej inicjatywy przewodnie, program SBA i jego zasady nie są faktycznie uwzględniane przy opracowywaniu głównych kierunków polityki UE. Małe i mikroprzedsiębiorstwa są w dalszym ciągu pomijane lub niedoceniane w procesie prawodawczym. Potwierdzają to poniższe przykłady.

2.2.2 W ramach polityki na rzecz innowacji priorytet nadawany jest szybko rozwijającym się przedsiębiorstwom. Takie ograniczone spojrzenie nie odpowiada rzeczywistości w zakresie innowacji w małych przedsiębiorstwach, których potrzeby dotyczą raczej uzyskania wsparcia i narzędzi dopasowanych do ich specyfiki.

Podobnie jest w przypadku polityki energetycznej. W swojej opinii w sprawie polityki energetycznej i MSP oraz mikroprzedsiębiorstw⁽²⁾ EKES podkreślił, że w ramach tej kluczowej dla przyszłości UE dziedziny polityki nigdy nie poruszono kwestii jej wdrożenia w małych przedsiębiorstwach i mikroprzedsiębiorstwach.

Ponadto analizy oddziaływania dotyczące środków przeznaczonych na realizację rynku wewnętrznego nie uwzględniają w wystarczającym stopniu realiów, w których funkcjonują małe przedsiębiorstwa, ani problemów, które mogą one napotykać w handlu transgranicznym lub działalności prowadzonej lokalnie.

2.2.3 EKES żąda, by wszystkie propozycje polityczne związane z priorytetami UE uwzględniały zasadę „najpierw myśl na małą skalę”. Zwraca się do instytucji europejskich o uwzględnienie interesów małych przedsiębiorstw i mikroprzedsiębiorstw w realizacji inicjatyw przewodnich strategii „Europa 2020” oraz inicjatyw związanych z Aktem o jednolitym rynku.

2.2.4 W tym kontekście EKES wyraża zadowolenie, że w komunikacie w sprawie dwunastu dźwigni na rzecz pobudzenia jednolitego rynku Komisja jako pierwsze działanie priorytetowe wymienia ułatwienie dostępu MŚP do kapitału podwyższonego ryzyka, co ma być elementem rozwiązania najpilniejszego problemu, z jakim stykają się MŚP – finansowania. Komitet apeluje, by ta kluczowa inicjatywa nie była odizolowana, ale by uzupełniły ją dalsze rozwiązania wymienione w przeglądzie programu „Small Business Act”.

(2) Dz.U. C 44 z 11.2.2011, s. 118.

2.3 Pominięte w SBA: środki towarzyszące dla małych przedsiębiorstw i rola organizacji przedsiębiorstw

2.3.1 Program SBA wspomina o potrzebie pomocy małym przedsiębiorstwom. EKES wielokrotnie podkreślał konieczność wzmocnienia środków towarzyszących i doradztwa dla małych przedsiębiorstw za pomocą dostosowanych usług, świadczonych w różnych formach przez instytucje publiczne lub prywatne. Podkreśla również kluczową rolę organizacji przedsiębiorstw, które są pośrednikami między decydentami politycznymi a przedsiębiorstwami i odgrywają rolę doradczą, z jednej strony wobec przedsiębiorstw, a z drugiej, wobec decydentów politycznych.

2.3.2 EKES uważa, że wsparcie takiej pomocy świadczonej przez różne organizacje MŚP i intensyfikacja dialogu między tymi ostatnimi a decydentami politycznymi, na wszystkich poziomach, stanowią dwa kluczowe czynniki konkurencyjności małych przedsiębiorstw. Organizacje te najczęściej jako jedyne nawiązują bezpośrednie kontakty z poszczególnymi przedsiębiorstwami w sposób zindywidualizowany i dostosowany do szczególnych potrzeb. To dzięki ich pośrednictwu najmniejsze przedsiębiorstwa mogą stosować środki prawne, przedsiębiorstwa mogą korzystać z finansowania, zwłaszcza unijnego, a decydenci mogą poznawać ich rzeczywiste potrzeby w związku z obieraną polityką.

2.3.3 Komitet wnosi zatem, by:

- dostęp do programów UE był łatwiejszy dla organizacji MŚP, aby ułatwić prowadzenie działań zbiorowych;
- europejskie prawodawstwo przewidywało środki pomocy technicznej pozwalające tym organizacjom na prowadzenie działań informacyjnych, towarzyszących i szkoleniowych;
- ich rola pojedynczego punktu kontaktowego (*one stop shop*) została oceniona i wzmocniona, zwłaszcza w zakresie informacji, zgodności z przepisami i dostępu do programów europejskich.

2.3.4 W obliczu cięć budżetowych i z powodu konieczności skoncentrowania środków na działaniach priorytetowych, EKES uważa, że jednym z zasadniczych priorytetów jest wsparcie doradztwa, pomocy, informacji i szkoleń na rzecz MŚP, zwłaszcza małych przedsiębiorstw i mikroprzedsiębiorstw. Apeluje o to, by programy UE traktowały takie wsparcie w sposób uprzywilejowany i świadczyły wszelką konieczną pomoc organizacjom pośredniczącym, które reprezentują wszystkie kategorie MŚP.

3. Uwagi szczegółowe

3.1 Dostęp do finansowania

3.1.1 W miarę postępowania kryzysu gospodarczego dostęp małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) do finansowania stał się utrudniony. W takich okolicznościach coraz większego znaczenia nabierają organizacje udzielające MŚP gwarancji

spląty kredytu w rachunku bieżącym i kontrgwarancji. EKES wyraża nadzieję, że Komisja Europejska uzna istotną rolę tych organizacji jako podstawowego narzędzia umożliwiającego MŚP i mikroprzedsiębiorstwom dostęp do finansowania.

3.1.2 Instrumenty finansowe UE muszą być skierowane do wszystkich MŚP, również tych najmniejszych. EKES żąda wzmocnienia mechanizmów „gwarancyjnych”, aby w dalszym ciągu odnosiły się one do wszystkich działań MŚP. Chodzi tu zwłaszcza o „gwarancję MŚP”, która się sprawdziła i która powinna stać się głównym filarem programu działań MŚP po roku 2013. EKES zwraca się ponadto o ułatwienie dostępu do tych instrumentów finansowym niebankowym organom finansowym, takim jak towarzystwa gwarancji i poręczeń wzajemnych.

3.1.3 EKES uważa, że środki Komitetu Bazylejskiego (Bazylea III) umożliwią konieczne uregulowanie praktyk bankowych. Niepokoi go jednak ich wpływ, który może utrudnić małym przedsiębiorstwom dostęp do finansowania bankowego, a zatem istotnie zmniejszyć zasoby finansowe MŚP i ogólnie gospodarki realnej. Zwraca się do instytucji europejskich, zwłaszcza w związku z przyszłymi przepisami w zakresie adekwatności kapitałowej (CRD IV), by zadbały o to, aby nowe wymagania w stosunku do banków nie odbiły się w żaden sposób na finansowaniu MŚP. EKES zwraca się o przyjęcie środków, które pozwolą bankom, zwłaszcza bankom lokalnym i bankom spółdzielczym, a także instytucjom finansowym oferującym usługi gwarancji bankowej, w dalszym ciągu wypełniać zadania związane z finansowaniem gospodarki realnej.

3.1.4 Różne formuły kapitału wysokiego ryzyka mogłyby być interesujące dla przedsiębiorstw, innowacyjnych i nie tylko, gdyby były dostosowane do ich konkretnych potrzeb i realiów. Unia Europejska powinna ułatwiać płynne funkcjonowanie rynku kapitału wysokiego ryzyka. Jednocześnie formuły te nie mogą zastąpić innych instrumentów, takich jak gwarancje. Małe przedsiębiorstwa powinny mieć możliwość wyboru najlepiej dostosowanych instrumentów.

3.2 Ku inteligentnym uregulowaniom

3.2.1 Komitet podkreśla niezwykle pozytywną zmianę, jaką jest włączenie testu MŚP do analiz oddziaływania, dzięki czemu oceny obejmują obecnie skutki społeczne i ekologiczne. Zachęca Komisję do wzmocnienia tych testów przez włączenie do nich jeszcze większej liczby małych przedsiębiorstw i mikroprzedsiębiorstw. Poza uznaniem potrzeby prowadzenia analiz i testów przez całkowicie niezależne organa, EKES wzywa do tego, by konsultować się z organizacjami MŚP podczas przygotowywania analiz oraz do tego, by przysługiwało im „prawo do odpowiedzi” przed ich ostateczną publikacją.

3.2.2 W celu zmniejszenia obciążeń administracyjnych dla MŚP EKES sugeruje włączenie zasady „tylko jeden raz” (*„only once”*) do zasady *„one in one out”*, która stanowi, że wprowadzenie nowych obciążeń administracyjnych musi iść w parze ze zniesieniem obciążeń obecnie obowiązujących. Zasada ta powinna być stosowana zarówno na szczeblu europejskim, jak i lokalnym.

3.2.3 Pochwały godna jest intencja, aby w zmienionym programie SBA skutecznie stosować zasady „najpierw myśl na małą skalę” i „tylko jeden raz”. Problem leży obecnie w jego skutecznej realizacji na szczeblu krajowym i we wszystkich dyrekcjach generalnych Komisji Europejskiej. EKES zwraca więc szczególną uwagę na:

- niezależne wykonywanie wysokiej jakości analiz oddziaływania, które uwzględniałyby heterogeniczność MŚP;
- rolę przedstawiciela Komisji ds. MŚP, pośrednika między Komisją Europejską a środowiskiem MŚP, który powinien analizować wszystkie kierunki polityki dotyczące małych przedsiębiorstw, doceniać znaczenie ich punktu widzenia i jeśli zajdzie taka potrzeba, sprzeciwić się niekorzystnym dla nich decyzjom.

3.2.4 Należy nadać priorytetowe znaczenie zasadzie proporcjonalności w realizacji środków, tak by małe przedsiębiorstwa musiały dopełniać wyłącznie ściśle niezbędnych formalności. Jeżeli decydenci unijni będą ściśle przestrzegać fundamentalnej zasady „najpierw myśl na małą skalę”, do czego się zobowiązali, nie będzie potrzeby ustalania wyjątków.

3.2.5 Uznanie różnic między mikroprzedsiębiorstwami niekoniecznie musi doprowadzić do uogólnienia zwolnienia mikroprzedsiębiorstw z pewnych formalności. Jeśli zwolnienia okazałyby się konieczne, należałoby je wynegocjować z przedstawicielami zainteresowanych przedsiębiorstw. W przeciwnym przypadku istnieje ryzyko uzyskania negatywnej klasyfikacji między przedsiębiorstwami na te, które stosują przepisy prawne, i te, które ich nie stosują.

3.2.6 Dlatego też EKES zaleca:

- stosowanie zasad „najpierw myśl na małą skalę” i „tylko jeden raz” we wszystkich aspektach strategii „Europa 2020”;
- aby akty prawodawcze były opracowywane od początku w partnerstwie z przedstawicielami zainteresowanych małych przedsiębiorstw;
- systematyczne stosowanie zasady proporcjonalności podczas wykonywania tych aktów;
- unikanie nadmiernego mnożenia przepisów krajowych i regionalnych przy transpozycji lub wdrażaniu tych aktów;
- włączenie przedstawiciela Komisji ds. MŚP w prace Rady ds. Ocen Skutków (*Impact Assessment Board*), której zadaniem jest ocena jakości analiz oddziaływania.

3.3 Dostęp do zamówień publicznych

3.3.1 W programie SBA uznano konieczność ułatwienia MŚP dostępu do zamówień publicznych. Aby zachęcić je do udziału w zamówieniach publicznych, nie wystarczy tylko uprościć procedury – trzeba również stworzyć przyjazne MŚP warunki polityczne w państwach członkowskich, istniejące jak dotąd jedynie w kilku krajach.

3.3.2 EKES uważa, że pilnie należy całkowicie wdrożyć europejski kodeks najlepszych praktyk⁽³⁾ dotyczący zamówień publicznych; wzywa Komisję i państwa członkowskie do tego, by prowadziły politykę sprzyjającą ułatwianiu dostępu MŚP i mikroprzedsiębiorstwom do zamówień publicznych.

3.4 Przedsiębiorczość i tworzenie miejsc pracy

3.4.1 W niewielkich przedsiębiorstwach występuje szczególnie rodzaj firmowych stosunków społecznych; szczególnie ważna jest ich potrzeba wykwalifikowanej siły roboczej. Komitet przyznaje poza tym, że pracownicy odgrywają kluczową rolę w rozwoju MŚP, ponieważ mogą być źródłem innowacji i uczestniczą w realizacji celów przedsiębiorstwa. Przypomina, że małe firmy są uprzywilejowanym miejscem nauki zawodu i kształcenia zawodowego oraz że odgrywają kluczową rolę w nabywaniu kompetencji i wartościowym wykorzystywaniu wiedzy.

3.4.2 EKES ubolewa, że problemy związane z rynkiem pracy i zatrudnienia oraz kwestie kompetencji pracowników i szefów przedsiębiorstw praktycznie nie są poruszane w programie SBA, mimo że wpływają na ich zdolność rozwoju i potencjał tworzenia nowych miejsc pracy.

3.4.3 EKES wspiera wysiłki Komisji na rzecz wzmocnienia przedsiębiorczości kobiet i zaleca dzielenie się wytycznymi dotyczącymi wzorcowych rozwiązań z uwzględnieniem działań podejmowanych przez państwa członkowskie oraz organizacje MŚP.

4. W jaki sposób zapewnić uwzględnienie SBA i jego priorytetów?

4.1 Zapewnić partnerskie zarządzanie: zasada wielopodmiotowego i wielopoziomowego sprawowania rządów

4.1.1 W komunikacie stwierdza się, że silne struktury zarządzania mają kluczowe znaczenie i że najważniejsze działania programu SBA „będą skuteczne tylko wówczas, gdy będą oparte na zdecydowanej polityce dotyczącej MŚP”. Polityka, programy i akty prawne UE nie mogą być skuteczne, jeśli nie zostaną opracowane i wdrożone wspólnie z pośredniczącymi organizacjami przedstawicielskimi na wszystkich poziomach. Jednym z najważniejszych priorytetów zmienionego programu SBA powinno być gwarantowanie tego partnerstwa w procesie prawodawczym i/lub decyzyjnym na szczeblu europejskim, krajowym i regionalnym.

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/docs/sme_code_of_best_practices_pl.pdf.

4.1.2 EKES uważa, że o ile zmienione panele MŚP sieci Enterprise Europe Network mogą służyć jako doskonałe źródła informacji, o tyle nie zastąpią doświadczenia i kompetencji organizacji przedstawicielskich MŚP. Proponowany w wieloletnich ramach finansowych program „Konkurencyjność MŚP” nie przewiduje działań na rzecz tych podmiotów i kładzie nacisk wyłącznie na sieć Enterprise Europe Network, która niestety w szeregu państw członkowskich nie skupia wszystkich organizacji reprezentujących różne kategorie MŚP. Należałoby dokładnie ocenić tę sieć oraz ulepszyć jej metodologię i reguły funkcjonowania, aby umożliwić lepszy udział organizacji reprezentujących różne kategorie MŚP istniejące w państwach członkowskich.

4.2 *Przejsć od „myślenia najpierw na małą skalę” do „działania najpierw na małą skalę”*

4.2.1 EKES zwraca się do instytucji UE o to, by:

- skoordynowały swoje działania i w bardziej wiążący sposób zobligowały się do włączenia programu SBA i jego zasady „najpierw myśl na małą skalę” do swoich decyzji, co zachęciłoby władze krajowe i samorządowe do działania w identyczny sposób;
- wdrożyły zasadę ostrożności, pod nadzorem europejskiego przedstawiciela ds. MŚP, inspirując się systemem *office of advocacy* istniejącym w amerykańskim programie SBA; taki system gwarantowałby, że akty prawne dotyczące małych przedsiębiorstw nie byłyby sprzeczne z ich interesami.

4.3 *W jaki sposób?*

4.3.1 Powodzenie zmienionego programu SBA i jego skuteczność będą zależeć od zasobów ludzkich i finansowych przeznaczonych na jego realizację. EKES wyraża zadowolenie z proponowanego nowego programu „Konkurencyjność MŚP”, którego priorytetami powinny być:

- monitorowanie i ocena wdrażania zasad SBA we wszystkich programach i aktach prawnych UE oraz w państwach członkowskich;
- wdrożenie systemu *advocacy unit* w celu poprawy skuteczności analiz oddziaływania poprzez badanie potencjalnych skutków przyszłych przepisów prawnych w małych przedsiębiorstwach i mikroprzedsiębiorstwach;
- wdrożenie instrumentów konkurencyjności, standaryzacji, informacji i współpracy, tworzonych zgodnie z zasadą „najpierw myśl na małą skalę”;
- udostępnienie instrumentów finansowych przeznaczonych na rozwój MŚP, w szczególności „gwarancji MŚP”;
- wsparcie działań towarzyszących i doradczych organizacji MŚP i wzmocnienie partnerskiego sprawowania rządów wspólnie z organizacjami przedstawicielskimi;

— statystyczna i ekonomiczna analiza różnych kategorii MŚP z uwzględnieniem ich heterogeniczności, sporządzanie analiz i badań skoncentrowanych na tychże oraz rozpowszechnianie dobrych praktyk stosowanych przez państwa członkowskie i regiony na korzyść MŚP.

4.3.2 EKES jest zaniepokojony niewielką liczbą osób pracujących obecnie w unijnych instytucjach na rzecz MŚP i programu SBA. Należy zatem przeznaczyć wystarczające, odpowiadające ambicjom programu SBA zasoby ludzkie na jego realizację i nadzorowanie, w szczególności w DG ds. Przedsiębiorstw.

4.3.3 EKES wyraża zadowolenie z powołania przedstawicieli ds. MŚP na poziomie krajowym, których zadaniem będzie ułatwianie wdrożenia priorytetów SBA w państwach członkowskich i dbanie o to, by stanowisko MŚP i mikroprzedsiębiorstw było uwzględniane w politykach i przepisach krajowych. Jednocześnie uważa, że skuteczność tego mechanizmu zależeć będzie od tego, w jakim stopniu przedstawiciel ds. MŚP będzie mógł wpływać na decyzje polityczne i przepisy krajowe, a także od jakości współpracy z różnymi organizacjami zrzeszającymi MŚP.

4.3.4 EKES podkreśla znaczenie grupy konsultacyjnej jako platformy porozumienia między Komisją, państwami członkowskimi i europejskimi organizacjami MŚP. Ta grupa konsultacyjna mogłaby stać się organem porozumienia w sprawie wniosków prawodawczych i programów operacyjnych wszystkich dyrekcji generalnych Komisji, które zajmują się małymi przedsiębiorstwami i mikroprzedsiębiorstwami. Komitet wyraża zadowolenie z inicjatywy niektórych regionów, które powołały regionalnych przedstawicieli ds. MŚP i zwraca się o zachęcanie do takich inicjatyw.

5. Środki polityczne

5.1 EKES zwraca się do Komisji Europejskiej, aby przedstawiła mu co roku sprawozdanie, w którym:

- podkreśli wdrażanie programu SBA w jej służbach, w państwach członkowskich i w regionach;
- przeanalizuje uwzględnianie zasad programu SBA w dokumentach UE przyjmowanych przez Parlament i Radę;
- podsumuje postępy osiągnięte przez grupę konsultacyjną.

Takie sprawozdanie powinno być przedstawiane również Radzie, Parlamentowi i Komitetowi Regionów.

5.2 EKES zwraca się ponadto do Rady o doroczne zwoływanie specjalnej rady do spraw konkurencyjności, która zajmowałaby się MŚP, mikroprzedsiębiorstwami i programem SBA.

5.3 Nawiązując do zasady trójstronnego szczytu społecznego na rzecz wzrostu i zatrudnienia, o którego utworzeniu zdecydowała Rada dnia 6 marca 2003 r., EKES proponuje Radzie organizację dialogu gospodarczego, który odbywałby się dwa razy do roku przy okazji posiedzenia Rady ds. Konkurencyjności. Spotykałby się tam przedstawiciele europejskich organizacji reprezentujących MŚP, ministrowie przemysłu i MŚP państw trojki, przedstawiciele państw członkowskich, Komisji i EKES-u reprezentującego społeczeństwo obywatelskie, po to by angażować przedstawicieli MŚP i środowisk politycznych najwyższego szczebla w pomoc w realizacji strategii „UE 2020” przez MŚP.

Bruksela, 21 września 2011 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Staffan NILSSON

ZAŁĄCZNIK

do opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

Następująca poprawka, która uzyskała poparcie co najmniej jednej czwartej oddanych głosów, została odrzucona w trakcie debaty (art. 54 ust. 3 regulaminu wewnętrznego):

Punkt 1.7 (nowy)

Dodać nowy punkt po punkcie 1.6

Zwraca się ponadto do Komisji i Rady, aby wdrożyły zasadę ostrożności w formie „office of advocacy” gwarantującą, że europejskie akty prawne dotyczące MŚP nie są sprzeczne z ich interesami i uwzględniają ich rzeczywistą sytuację.

Wynik głosowania

Za: 57

Przeciw: 66

Wstrzymało się: 36
